8

DISSERTATIONE PHILOLOGICO-HISTORICA
מלקות
Sive
RITUM
FLAGELLANDI
apud
JUDÆOS

B. C. D.

SUB PRÆSIDIO

VIRI

PLURIMUM REVERENDI, AMPLISSIMI, EXCELLENTISSIMI

DN. ÆGIDII STRAUCHII,
SS. THEOL. D. ET VENERANDÆ FACULT. THEOL. ASSESSORIS DEXTERRIMI, HISTOR. P. PUBL. LONGE CELEBERRIMI,

DN. PRÆCEPTORIS, HOSPITIS, AC PATRONI SUI, MULTIS OBSERVANTIÆ NOMINIBUS ÆTERNUM COLENDI,

exponit ac proponit

M. JOHANNES JACOBUS SEYPPELIUS,
NORIBERGENSIS.

AD D. MARTII
A. R. S. cIↃ IↃc LXVIII.
HORIS ANTEMERIDIANIS
IN AUDITORIO MAJORI.

EDITIO SECUNDA.

WITTENBERGÆ,
Typis MICHAELIS Wendt. Anno 1670.

WELLCOME
LIBRARY
INSTITUTE

בחנו״ך

Lagitium neutiqvam censetur, tempori cedere. Semper *potiùs* sapientis est habitum, necessitati parére. Necesse enim est, servire eidem, & non amittere tempus, cùm sit datum; *fatente ac admonente ita ferè, & verè qvidem*, Oratore è Romanis eloqventissimo, *ceteroqvin* pagano, *sive, si mavis*, ethnico, *in* epistolis, *tùm ad* familiares *suos, tùm suum ad* Atticum, *datis. Unde eò magis idem competet observandum Christianis in qvovis negotio, qvippe qvos inprimis* Plinii Senioris *sententiam secum probè expendere decet*, perire omne tempus *arbitrantis*, qvod studiis, *utilibus intellige*, (*imò addere liceat: sacris, aut ad sacra accommodatis, minimùm inde depromptis*) non impertiretur. *Mecum certè sic ego rem reputavi aqvè ac repetii, ut, qvas in il*lustri hâc Academiâ *hactenus consumseram, horas perdere planè noluerim: qvin volui eas* exercitio *cuidam* publicè *exerendo impendere*. *Qvandoqvidem verò*, Hebræorum *effato*, כל דָּבָר חָבִיב בִּזְמַנּוֹ Omnis res, qvæ fit in tempore, grata atqve dilecta *esse ducitur: duxi hinc*, δῆλ☉ ego καιρȣ̃, *haud adeò fore inconcinnum, si inclamatam illam apud veteres* præconis vocem *mihi itidem velut acclamatam dicerem, qvâ qvasi admonerer, ut ante omnia* hoc, *qvod tempus nunc flagitat*, agere *sustinerem*. Egi *itaq;* hoc, & temporis *potissimùm ratione habitâ, elegi* materiam *talem, qvalem ferre videtur* Christiana *devotio, in eo jam tota, qvò acerbissimam sed saluberrimam simul* DOMINI *nostri* passionem, *juxta singulas partes, partim meditetur, partim interpretetur. Cujus auspicium cùm penè consistat in* POENA FLAGELLANDI, JESU *immerenti immeritò illatâ: constitui, sepositis paululum meditationibus aliis, hujus variè usitati ritûs explicationem hâc vice paulò intimiùs indagare, eamq; pro ingenii viribus indagatam ulteriori eruditorum examini sistere. Qvod qvidem institutum ut undiqve cedat feliciter, velim adjuves conatum hunc Tuâ*, ô flagellate pro nobis JESU, *gratiâ: qvâ non tàm cupidissimè flagrans, qvàm firmissimè fretus, jamjam, absq; longiori ambage*, Thematis *mei aggrediar* Thesin.

Cicero l. 4. ad fam. ep. 9. l. 8. ad Attic. ep. 3.

Plin. Jun. de avunculo suo l. 3. ep. 5.

De hâc formulâ vid. Ph. Carol. Antiqvitat. Rom. l. 1. c. 2. p. 4.

I.

F*Lagellandi* ὀνομασίαν paulisper ab initio ponderabimus, qvò res ipsa, voce hâc contenta, meliùs posteà possit perpendi, expendi accuratiùs. Vox ea, ut patet, *Gerundii* hîc formam nacta, significationem & *activam* & *passivam* subindicat atq; involvit. Verbum verò, *flagellare*, nomini, *flagellum*, suam debet originem, *Flagellum* autem cùm *diminutivum* propriè sit, derivatur facilè à primitivo suo vel nomine, *flagrum*; vel etiam, si placet, verbo, *flagrare*, eò qvòd corpus *flagellis* cæsum dolore cruciatuum qvodammodò *flagret*, id est, ardeat. *Isidorus Hispalens. libr. Etymolog. 5. c. 27.* putat, *flagra, plagas*, atq; *flagella* ita dici, qvia cum *flatu* & strepitu sonant in corpore. Interim *promiscuè* à scriptoribus usurpata invenies duo hæc *flagri* & *flagelli* nomina, siqvidem *utrumq;*, sive primum, sive ortum, sine discrimine pro *instrumento* eo, qvo qvis, vel aliqvid, *cæditur*, positum subinde legimus. Sensu itaqve primario *flagellare* idem est, ac *flagris* vel *flagellis cædere*. Impropriè tamen & secundariò significat rem *duriorem* aut *cariorem* reddere, ut v.g. *annonam flagellare*. Interdum, at rariùs, pro *increpare* itidem, seu *castigare* in genere, sumitur. Sed hisce de significationibus plura apud *Lexicographos* videri poterunt.

II. Nos hîc loci acceptionem *potissimam* respicimus, puta nuncupatam ita *Flagellationem*: qvâ ipsâ qvidem voculâ, sat aliàs hodieqve vulgari, lubentes in *Dissertationis* nostræ *frontispicio* fuissemus usi, si modò vel apud unum *antiqvorum* è probis autoribus Latinis copia ejus fuisset nobis concessa. Unde hâc, nec fortassis contemnendâ, ducimur conjecturâ, tùm demum *Flagellationis* vocem vim in pronunciando obtinuisse suam, postqvam inter *Pontificios* stolidi isti homines exsuperstitioso qvodam nimiæ religionis Zelo seipsos *flagellare* cœpissent. Atq; sub illâ jamdum tempestate *Latinitatis* barbariem invaluisse, imò viguisse, qvis est nostrûm, qvi ignorare qveat vel debeat? saltem si impurum plerorumqve *Scholasticorum* secum consideraverit stylum, dignum sæpiùs, qvi si non *Prisciani* ipsius ferulâ, *Ciceroniano* ad minimum verberetur flagello.

III. A Latino, *Flagellum*, ortum est nomen in Græciâ per se peregrinum, φραγέλλιον; sicut & à verbo, *Flagellare*, φραγελλόω: qvæ duo

Græcè

Græcè posita cum *Latinis* & pronunciatione & significatione non parùm coincidunt. Vox est utraq; in N. T. ab Evangelistis ipsis usurpata. Cæteris aliàs *Græcis* dicitur *flagellare* μαστιγοῦν, μαστίειν, & μαστίζειν. Iis enim μάστιξ propriè *flagellum*, *flagellationem* μαστίγωσις denotat. *Hebræis* est illud שׁוֹשׁ, *à* שׁוּשׁ, *circumire*, *circumagere*, hæc בִּקֹּרֶת à בָּקָר *bove*, ob lorum *bovinum*, qvo sæpè fieri solebat cæsio. *Rabbini* vocant *flagellationem* מַלְקוּת à radice לָקָה id est, *vapulare*, *percuti*, *flagellari*. *Buxtorff. in Lexic. Hebr. Rabb.* *p.m.777. 83.*
Talmudici dicunt נַגַּד, qvod usurpatur apud *Syros*, pro *flagellare*, & *906.*
respondet Græco, ῥαβδίζειν. *Flagellationem* enunciant voce נִגְדָּא, & *flagellatorem* מְנַגְּדָנָא. Confer *Buxtorff.* in Lexico Talmud. p. 1293. Qvid ac qvomodo in idiomate *Germanico* hæ significent voces, notum est. Nempe Geisel/Geisseln/Geißlung. *Latinis* verò flagelli *Synonymis* haud omninò incommodè accensemus *lorum*, *corrigiam*, *scuticam*, die Peitsche; *virgam* item ac *ferulam*, die Ruthe. Qvanqvam enim, si accuratè velimus loqvi, non omnia hæc nomina tam *adæqvatè* cum *flagello* convenire fateamur, ut cum eo eadem *reapse* penitus sint: nihilominus talia ad flagrum *proximè* referri debent, tanqvam *agnata* instrumenta, qvibus itidem *plagæ* similes corpori infliguntur.

IV. Verbera certè *diversa* esse qvilibet animadvertit ac videt, ne dicam, sentit. Etenim qvod differentiam attinet inter *cæsionem* eam, qvæ *flagris*, & qvæ *virgis* perficitur, differunt non tantùm, ceu constat, ratione *medii* & *modi*, sed & *gradibus*. qvandoqvidem posterior pro *mitiori*, pro *graviori* pœnâ prior habetur. Testis hujus rei non aspernandus *Consul Romanus*, qvi: *Porcia Lex*, inqvit, *virgas ab omnium civium corpore amovit; hic* (Labienus Tribunus plebis) *misericors* (per Antiphrasin) *flagella retulit*. *Romanâ* porro consvetudine & *virgis* & *flagellis* cæsi sunt homines: sed apud *Judæos* tantùm mos obtinuisse videtur flagellandi *flagris*. De *fustuario* qvoqve, seu ut *Laurent. Valla El. l. 1. c. 6.* interpretatur, *fustigatione* hoc monendum, qvòd, si determinatè sumuntur ritus flagellationis & fustigationis, variis à se invicem distinguantur modis: 1. respectu *organi*: altera namq; *flagellis*, *fustibus* altera seu *baculis* peragi fuit solita. 2. *objecto*. *Non enim omnes fustibus* dedolabantur,

Cicero Orat. pro Rabir. edit. Gothofred. Tom. II. p. 435.

Job. Leusdē in Philolog. Hebr. mixt. Dissert. 49. p. 333.

Vid. de hâc different. Dan. Clasen Exercit. sacr. ad passionem Domin. l. 2. c. 19. p. 236.

bantur, sed ii duntaxat, qvi *liberi* erant, qvippe ob ultionem criminis, habentis infamiam, fustigati: *Servi* verò mala patrantes *flagris* castigabantur. Unde *Macer. L. in servorum ff. de Pœn.* existimavit, *ex qvibus causis liber homo fustibus cæditur, ex iisdem servum flagellis cædendum.* 3. differunt ratione *adjunctorum*, dum dolorem *acerbiorem* affert flagellatio, fustigatio *leviorem*: cùm & *flagra* admoveantur *nudorum* corporum cuti, cujus incisæ *vibices* feruntur duriùs, qvàm qvando *vestitis* ictus inferuntur *fustium*. Flagrorum etiam cæsione *sangvis* insimul utplurimum effunditur; *rarò, nec* ita *facilè*, fustium percussione. Qvamobrem ipse ACCURSIUS pœnam flagellorum *majorem* qvàm fustium arbitratur. Imò 5. peculiaris adhuc restat fustigationis ac flagellationis inter *Judæos* distinctio, ratione nimirum *causæ efficientis*. Illam namq; à *Rabbinis* solis institutam fuisse tradunt: hanc è transverso ipsis ab ipso summo legislatore, DEO, primùm dictatam novimus.

in gloss. ff. de Pœn.

Leusd. l c.

V. Veruntamen utut sit cum allatis hisce, tùm nominalibus, tùm realibus, differentiis; ipsa tamen *flagellationis* significatio *duplex* statuitur: *altera*, qvæ fit *flagris* ac *flagellis* propriissimè dictis, *altera*, qvæ *virgis*. LEUSD. l. c. §. 1. Ad eundem modum PETR. GREGOR. THOLOSANUS: *Flagellorum*, scribit, *pœna est, cùm qvis & virgis, & flagris vel mastige, cæditur.* Sed & qvæ *pœna* forensis ab antiqvis *Romanis fustuario* luebatur, hodienum, apud *Germanos* præcipuè, in eam penitus transiit, qvæ exercetur *virgis*. Germ. der Staupenschlag/ mit Ruthen aushauen: *re* nimirum in diversam mutatâ, manente solùm fustigationis *nomine*. Retinent enim *JCti*, Juris *Justinianei* sui terminis diligentissimè inhærentes, voculam adhuc *fustigationis*; etsi *usum* illius pœnæ penè sciverint abrogatum. Adeò verum est id, qvod in proverbium ubiq; abiit, *verba valere sicuti nummos*. Nos, qvi tot tamq; *varias* significationes voculâ *flagellandi* subinnui innuimus, in seqq. etiam interdum, ubi commoda dabitur occasio, annectemus nostro *huic* ritui ritus hujusmodi *cognatos*, qvales audiunt *castigationes, virgis fustibusve* fieri solitæ, idqve genus aliæ.

Syntagmat. Juris univers. l. 31. c. 11. §. 11.

VI. Ex explicatis his horum terminorum significatis apparet, ipsam (nam tantisper ita cum vulgo loqvi liceat) *flagellationem*, qvamvis *propriè* acceptam, capi tamen in *ordine* ad *inferiora* sua significata non aliter debere, nec posse, qvàm *analogicè*, ita ut *primariò*

mariò ac *per prius* tribuatur ei pœnarum ritui, qvi *propriusſimè flagris* ſeu *loris*; per *poſterius* demum & *ſecundariò* iſti, qvi *virgis* ſive *ferulis*, adeoq; ex conſeqventi *fuſtibus* qvoq; ac *baculis*, expediri conſvevit. Qvæ qvidem *analogia* vocis non parva eſt cauſa, cur *unâ* accurratâ *definitione* tota flagellationis *eſſentia* neqveat exprimi. Cui accedit, qvòd pro *varietate* variarum circumſtantiarum, velluti *perſonarum, modorum, cauſarum, rerumq;* ſimilium, *variet* ſimiliter mos *flagellandi*: qvem proinde, etſi velimus, haud valemus *adæqvatâ* qvâdam complecti deſcriptione. Deſcriptam itaq; qvi deſiderat *flagellationem*, is ipſe ſibi ejus conceptum vel pro ſuo judicii acumine licitè *efformet*, vel, ſi lubet, ex ſubſeqventi noſtro qvalicunq; diſcurſu *colligat*, vel ſaltem à potiori nobiſcum ita *deſcribat*: FLAGELLATIO *eſt ritus, qvo diverſæ corporis partes flagris aut virgis cæduntur atq; læduntur, à variis populis diverſimodè, in pœnam potiſſimùm, introductus ac exercitus*. In qvâ qvidem deſcriptione *qvatuor* cauſarum extant *genera*; ſicuti qvivis, ſi rectè reſolverit, facili ea negotio poterit deprehendere.

VII. Nobis ut in præſenti materiâ nec adeò *neceſſarium*, nec multùm *utile* videtur, *explicitam* apponere flagellationis *definitionem*: ita nec *congruum*, appoſitæ *explicationem* latiùs proponere; præſertim qvia nunc non tàm in *Logicum* & *ſtrictè* dictum *Philoſophicum*, qvàm *Philologicum* ac *Hiſtoricum* cumprimis campum excurrere cupimus. Capimus igitur, dum progredimur, explicandi initium ab *exiſtentiâ*: qvam tamen *omnem* nemo, niſi contra *ſenſus* ac *experientiam* ſentiens, negabit, imò, qvisqvis *præfractè* hanc inficiatur, meretur vel eam ob cauſam *hujuscemodi* verberibus *tamdiu* excipi, donec dolore *evictus* ingenuè fateatur, *flagellandi*, qvandam ſaltem, *exiſtere* formam; ad normam videlicet eam, qvam MENDOZA edocet contra eum, qvi *prima principia* pertinaciter negat, obſervandum, dum: *Si qvis*, ait, *hæc negaverit, fuſte* (vel flagello) *potius, qvàm ratione erit erudiendus*. *Diſp. metaph. 3. ſect. 3. §. 19.*

VIII. Enimverò conceſſâ, ut eſt concedenda, *aliqvâ* flagellandi *exiſtentiâ*, operæ porro pretium erit, ex *autoribus*, partim *ſacris*, partim *profanis*, cætera probatis fideq; dignis, oſtendere, apud *qvos* & *qvomodo* ritus hic extiterit *olim*, ac adhuc *hodie* exiſtat. Ubi cauſam flagellationis *efficientem*, tùm *moralem*, tùm *phyſicam*, inqviſituri,

ſitori, eam in genere generali *gentium*, ſive, ſi mavis, *hominum* nomine nuncupamus. *Diverſi* ſiqvidem diverſæ *religionis* populi non modò *morem* hunc *inſtituerunt*, ſed & inſtitutum *imperando* non minùs, qvàm *exercendo* probè *obſervârunt*: ceu ex variis poſthac *literarum* monumentis monebimus. Atqve ut commodior noſtra ſit tractatio, diſpeſcemus hæc *hominum* genera in *tres* præcipuas, *Judæorum*, *Gentilium*, *Chriſtianorum*, ſectas.

IX. Eqvidem *Judæos*, generatim ita vocatos, ſpeciatim qvod ſpectat, his hâc de re ab altisſimo DEO ſpeciale qvoddam dabatur mandatum, qvod in *Veteris Fœderis* repetitâ lege legitur. Verba
Deut. XXV. v. 2. & 3. *fontis* Hebræi ita ſonant: וְהָיָה אִם־בִּן הַכּוֹת הָרָשָׁע
וְהִפִּילוֹ הַשֹּׁפֵט וְהִכָּהוּ לְפָנָיו כְּדֵי רִשְׁעָתוֹ בְּמִסְפָּר׃ אַרְבָּעִים
יַכֶּנּוּ לֹא יֹסִיף פֶּן־יֹסִיף לְהַכֹּתוֹ עַל־אֵלֶּה מַכָּה
רַבָּה וְנִקְלָה אָחִיךָ לְעֵינֶיךָ׃ ARIÆ MONTANI verſio hæc eſt: *Et erit, ſi filius cædi* (id eſt, ſi fuerit cædendus) *impius, & proſternere faciet eum judex, & cædere faciet eum ad facies ſuas* (coram ſe), *ſecundùm ſufficientiam impietatis ejus, in numero. Qvadrageſies percutiet eum: non addet; ne fortè addat, cædendo eum ſuper hac, percusſionem multam, & vileſcat frater tuus in oculis tuis.*

X. Ex qvâ *poſitivâ* forenſi divini Legislatoris *revelatâ* Lege *originem* ritûs Judaici, qvem attendunt in flagellando, qvoad *præcipua* capita, ritè colligimus. Nam qvis non intelligit, cauſam ejus *principalisſimam moralem* fuiſſe DEum, utpote qvi primus *immediatè* pœnam hanc *Hebræis* ac *Judæis* delinqventibus ſuſtinendam impoſuit, & ut poſthinc promulgaretur ac obſervaretur, *mediatè* per *Moſen* (en cauſam *inſtrumentalem*) ſeriò præcepit? Unde præcepti hujus juſtisſimi juſti *cuſtodes* ac pro re natâ *executores* eſſe debebant *judices*, (cauſam ecce principalem *moralem*) ad qvorum & *imperium* & *permisſionem* infligebatur impiis percusſio talis ab *aliis* illis, qvi ad eam peragendam (habes hîc *phyſicam* cauſam) præ reliqvis erant deſtinati.

XI. An verò verberatione hâc in Lege *determinatè* flagellatio fuerit indicata, *per ſe* qvidem ac *ſeorſim* ex nudis vocibus הַכּוֹת vel הַכָּה non liqvet: qvandoqvidem radix hæc in Hiphil uſitata ſignificat generatim: *percusſit, cecîdit, verberavit*; ſive jam fiat

flagro,

flagro, five *virgis*, feu *gladio* etiam, aut *alio* qvovis *instrumento* læ-dente. Nihilominus non solùm ex recto verborum *contextu*, sed & ipsius *textûs* communi *interpretatione*, qvin eâdem apud *Judæos* hujus legis *observatione*, edocemur, eas hîc *unicè* intelligendas esse plagas, qvæ sub *flagellationis* singulari denominatione comprehenduntur. Hinc factum, ut *subjectum* etiam, flagra *recipiens*, appellaretur בֶּן־מַכּוֹת *filius verberum*: qvippe appellatio hæc restringebatur ad illam solummodò *personam*, qvæ *publicè* flagellis verbera fuerat passa. Vid *venerandum* DN. DILHERRUM, *Præceptorem & Patronum meum singularem*. *In Atrio Ling. Sanct. part. prim. p. 179.*

XII. *Flagellationem* ipsam qvod concernit, illam apud Judæos *pœnæ* cujusdam *civilis*, qvanqvam *non capitalis*, locum obtinuisse, haud est obscurum. Eâ enim castigabantur, qvi supplicium *capitale* non *meruisse* videbantur; ut docent *Judæorum Sapientes* ad hunc ipsum *Deuteronomii* locum. Vide iterum *Excellentiss.* DN. DILHERRUM. *l. 2. Elect. c. 18. p. 268* Num autem hæc pœna *merè* fuerit *forensis*, an etiam *Ecclesiastica*, qværenti paucis respondemus, *propriè* ac *primariò* nonnisi *civilem* fuisse, ob crimina qvippe *civilia* à *civilibus* judicibus inflictam. Interim *qvodammodò* certoq; respectu *Ecclesiastica* qvædam pœna itidem talis salutari potest, qvatenus ab *Ecclesiasticis* qvibusdam imponebatur, tanqvam *peculiaris* peccatorum pœnitentia. Conf. *exqvisitissimum Philolog.* LEUSDEN. *libr. c. Dissert. 49. qv. 1. p. 334.* Sed de *posteriori* hâc nonnihil deinde adducemus. Nunc de *priori* priùs plurima dicenda.

XIII. Divino de flagellatione præcepto Viri בְּבֵי דִּינָא *in domo judicii*, hoc est, *judices Judæi*, semper morigeros sese præbebant *in tantum*; non tamen *in totum*: nam & *addiderunt* aliqvid legi, & eidem aliud *ademerunt*; qvemadmodum id mox ostendemus. Inchoabimus rem ab *objecto*, sive *hominibus*, qvos, veluti *reos*, dignos judicabant flagellis. *Flagris* videlicet adjudicabantur ab iis sine discrimine seqventes: Nempe qvi *concubuerit* cum *sorore*; cum *amita*; cum *materterâ*; cum *uxoris sorore*; cum *glote*; cum *uxore patrui*; cum *menstruatâ*; cum *viduâ* item, si qvis sit *sacerdos summus*; cum *repudiatâ*, cuiq; *calceus* est *traditus*, si sit *gregarius sacerdos*: cum *spuriâ* & *Nethinæi* (id est; Gibeonitarum) generis, si sit

Iſraëlita: cum *Iſraëlitide*, ſi ſit *ſpurius* vel *Nethinæus*. *Pollutus* porro, qvi *ſacrum comederit*, qviqve *in ſacrarium immundus ſeſe intulerit*: qvi *obtulerit* aut *jugulaverit foris*: qvi *fermentum in Paſchate comederit, ſumſerit cibum, opusq́; die expiationis fecerit*: qvi *oleum paraverit, confecerit ſuffimentum, oleoq́; ſe ſacro unxerit*: qvi *ſacra leviora & decimas ſecundas ederit extra muros*: qvi *agni paſchalis puri os fregerit*: qvi *abſtulerit matrem ſuper pullis*: qvi *calvitiem in capite ſuo fecerit*: qvi *capitis circumtonderit angulos, angulumq́; barbæ corruperit*: qvi *ſe unâ ſecuerit caſurâ ob defunctum*: qvi *ſcripturam ſcripſerit ſtigmatis*: *Naſiræus* (id eſt, qvi certam Deo abſtinentiam vovit) ſi *die toto ſe ingurgitaverit vino*: ſi *polluatur ob funus toto die*: & *ſi*
c. 3. a. 1. §. ſeqq. ad 10. *qvi ſunt alii*; ſicuti hi & hujus farinæ *plures* recenſentur *rei* in *Maccoth*, qvem corporis Talmudici *titulum* unà cum *Sanhedrin* vertit Latinè, & annotationibus auxit doctisſimus JOH. COCH; ex cujus etiam Tractatu tradita hæc mutuati ſumus, ſecuti præeuntem LEUS-
l. c. qvæſt. 5. pag. 337. DENIUM. Addimus nunc è FL. JOSEPHI loco, ubi *Moſes* leges divinas *repetens* introducitur, *eum* qvoqve, qvi *reliqvos vindemiarum fructus* cum *inqvilinis* aut *peregrinis* non benignè *communicaverat*, nec non *iſtum*, qvi *inſontem* ſuam *deſponſatam*, tanqvam *vitiatam*, falsò *detulerat*; *ambos* inqvam, *hos* tùm ob *avaritiam*, tùm propter
Antiqvitat. Judaic. l. 4. c. 8. p. m. 69. *temeritatem* ac *petulantiam*, ſcuticâ publicâ *plagas* ſuſtinere debuiſſe.

XIV. Sed videtur ſanè in aliqvos horum transgreſſorum aliqvantò *mitiùs*, in alios contrà *ſeveriùs*, fuiſſe flagellatio ſtatuta: qvanqvam, qvo jure pœna illa omnibus & ſingulis ſit illata, non opus arbitremur multis hîc disqvirere. Hoc ſaltem inde facilè cognoſcitur, Judæos in dictandâ hâc caſtigatione haudqvaqvam ex aſſe DEI *voluntati* ſatisfeciſſe, ſed interdum pro *arbitrio* ac *lubitu* traditiones humanas inſtituiſſe, qvibus nixi, vindictam de hoc reo *leniorem*, *graviorem*, qvàm ſvadet *æqvitas*, de altero ſæpiùs ſumebant.

XV. Verùm ipſos intueamur *judices*, qvi pro ſuâ, qvâ pollebant,
In Epiſt. Dedic. libr. de Abbreviatur. Ebr. præmiſſâ. in de Abbreviat. p. 17. 18. *poteſtate* potuerunt flagri pœnam puniendis imponere. Hi *tres* illi erant, in qvâvis *civitate*, ſi ad *centum* modò & *viginti* habuiſſet *incolas*, *Conſiſtorium minus* conſtituentes. BUXTORFFIO enim notante, *Synedrium inferius* cognovit דיני ממונות / *res pecuniarias*, *lites*, & ſimiles *cauſas civiles*, qvæ *mortis* non attigerunt *pœnam*.

Hinc

Hinc huic etiam flagitia, *flagellatione* sive מַלְקוּת compensanda, subjacuerunt. Is verò, qvi ad mandatum judicii *triumviralis* coërcere debebat reos, fuit unus, חַזָּן הַכְּנֶסֶת seu *minister cœtûs judicialis* dictus: qvo nomine nemo hîc indigitatur alius, qvàm *lictor*, vel *carnifex*, cui competiit judicum latam hanc sententiam *flagellandi actu* exeqvi.

XVII. *Flagrum*, seu *instrumentum*, qvo flagellabantur sontes,
dicebatur רְצוּעָה עֵגֶל כָּפוּל / *lorum vitulinum duplex*, *In Maccoth.*
vel, ut Coccejus vertit, *lorum bubulum complicatum*. Constitit *c. 3. §. 12. p.*
scilicet olim apud veteres, referente id ex ore *Rabbini* cujusdam *120.*
Buxtorffio, *flagellum* qvodlibet *tribus* peculiaribus *loris*; *binis* *In Synagog.*
qvidem *brevioribus*, ut attingerent tantùm femora; *tertio* tamen *Judaic. c.*
tam *oblongo*, ut ventrem flagellantis pertingeret, imò totum homi- *XX. edit.*
nem totumqve flagellandi corpus circuiret. *Triplex* ergò, juxta Bux- *prim. p. 365.*
torffii sententiam, lorum fuerit: an verò non *qvadruplex*, du-
bitat fermè Coccejus ob opinionem *R. Solom.* Videri de eo *In not. ad c.*
meretur laudatus *Autor*, aut saltim audienda sunt ejus ipsissima *3. Maccoth.*
verba, hunc in modum sonantia: *Perinde est, sive unum lorum tribus* *§. 13. p. 125.*
plicis aut flexuris, sive duo lora singula singulis plicis composita sint, (qvemadmodum opinatur R. Sol.) ut qvatuor lora efficiantur. Qvo animadverso, labat, qvod dicitur, singulos ictus triplices fuisse. Nam qvadruplices forent. Ita ille. Interim nos singulare hoc dubium hâc vice relinqvimus in medio, contenti sententiâ *communiori*, sed & fortasfis probabiliori, certè ad rationem plagarum dandam magis *idoneâ*.

XVIII. Ad *Rabbinum* revertimur à Buxtorffio addu- *Synagog. Ju-*
ctum: cui si qva adhibenda fides, credendum est *tria* illa *lora* fuisse *daic. l. c.*
vitulina. Malunt tamen omnes ferè reliqvi adstruere *lorum unicum*
bubulum; cui & *duo* addita *asinina minora*, qvæ *bifida* rursus in *Buxtorff. in*
binas diffindebantur partes, ut qvodvis seorsim *sursum* atqve *deor-* *epist. dedi-*
sum permoveri potuerit: non secus ac *cingula* & *stapedes* ab *eqvite* *cat. citat.*
contrahi qveunt atqve laxari. Adhæc dependebat bubulum lo- *Dn. Dillher-*
rum à *ligno* qvodam, qvod vocatur יָדָה / *manubrium*, idqve *longi-* *rus in Elect.*
tudine gaudebat טֶפַח h. e. *palmi*. *Foramen* illi erat inditum, unde *p. 273.*

utrumq; brevius *ascendere* ac *descendere* posset: prout nimirum *conditio* reqvirebat *corporis* cadendi.

XIX. Qvòd si qvis jam qværat, cur *loro* sint usi *bubulo* Judæi, responsum, qvod dant, habent in proclivi. Nempe id esse factum ajunt ob *verba* statim in lege *subseqventia*, qvibus prohibeatur: לֹא־תַחְסֹם שׁוֹר בְּדִישׁוֹ / *ne os obtures trituranti bovi.* Sensum igitur hujus præcepti volunt hunc elicere, qvòd, qvi contra id fecerit, *sensurus* sit *pellem bovis* in *suâ pelle.* Egregia scilicet ratio, qvia Judæo placet. Rationem insuper, cur *asinina* addant lora, depromunt ex *Esaia c.1.* ubi per *Prophetam DEUS* ita loqvitur: יָדַע שׁוֹר קֹנֵהוּ וַחֲמוֹר אֵבוּס בְּעָלָיו יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע׃ *Agnoscit bos possessorem suum, & asinus præsepè Domini sui; Israël autem haud agnoscit.* Hinc hunc eruunt sensum, qvasi diceretur: Veniat *asinus,* qvi *agnoscit* præsepe sui Domini, & *vindictam* sumat ab eo, qvi *non* agnoscit. Explicatio certè iterum lepida, ridicula applicatio.

Deut. XXV. v. 4.
Buxtorff. ep. dedic.
Esa. I. v. 3.
Leusden. l. 1. qvæst. 2. p. 335.

XX. Sed tempus est, ut ipsum flagellandi *actum* actutum proponamus. Ejus *antecedentia* adhuc hæc fuerunt: *Ligabantur* à lictore *ambæ* hominis flagellandi *manus* ad *columnam,* seu *lignum* infixum terræ, altitudinis *sesqvicubiti,* ut indè reus ei incumberet *inclinatus.* *Detrahebantur* etiam miserolonti usq; ad *pectus* vel *femora vestes,* imò *rumpebantur:* Parùm enim intererat, sive *dilacerarentur* extra suturas, sive per easdem *diffuerentur* vestimenta. Minister verò, ad plagas dandas destinatus, stabat à nudi istius *tergo* in *lapide,* triplex illud descriptum anteà lorum *manu* tenens, & tangere laborans inter *scapulas* ictibus jacentem.

Conf. Clasenii Exerc. Sacr. c. 19. §. 4. p. 239. qvi hanc Ludovici de Dieu observationem ex Rabb. libris petitam affert.

XXI. Jacet ergò, secundùm mandatum divinum, coram judicibus *prostratus* is, qvi jamjam est flagellandus. Tùm lorum unà cum manubrio manu *utrâq;* attollit lictor, atq; sic incipiendo *executionem* in se suscipit. *Unâ* tamen tantummodò utitur, qvippe qvod est convenientius, ad infligendas plagas. Has infligere afflicto studet *lentè* & sensim cum sensu, adeò ut *numerari* possint; nec verò *leniter* aut *leviter,* sed pro *extremis* suis viribus, memor, ut inqviunt, ejus, qvam jubebat DEUS, מַכָּה רַבָּה *plagæ vehementis.* Singula verbera *trifariam* feriunt ferentem. Lorum *longius* anteriorem *ventrem, umbilicum,* & *pectus*; *breviora* duo *dorsum*

Leusd. l. c. qvæst. 3. p. 336.

sum partemqve *posteriorem* percutiunt. Has *uno* qvovis ictu *triplicatas* plagas existimant Judæi in *textu* legis esse fundatas; qvia *ter* dicitur, הִכָּהוֹ, *cadat ipsum*, יַכֶּנּוּ, *verberet eum*, לְהַכּוֹתוֹ *si addiderit verberare eum*. Unde *unus* hujusmodi ictus pro *tribus* semper computatur; neq; licet lictori *plures*, qvàm *tredecim* tales, flagellato incutere: qvibus illatis *sat* pœnarum pertulit reus, etsi ter tredecim tantùm importent *triginta novem*, adeoqve *unâ* pauciorem, qvàm ipsa Lex divina ab initio præscripserat, plagam. Verùm de *diminutione* horum verberum paulò pòst. Nos *concomitantia* & *conseqventia* flagellationis antè considerabimus.

Buxtorff. & Dillherr. ll. cc.

XXII. Dum indictam pœnam flagellis luit בֶּן־מַכּוֹת *impius* iste, *tres* ordinarii illi adstant *judices*, penes qvos stabat *facultas* hominem ad flagra *condemnandi*. Ubi, postqvam flagellari incepisset, cœpit insimul הַקּוֹרֵא i. e. *præco*, seu *judicum primarius*, exclamare verba scripturæ, eaqve acclamare *prostrato*, partim ut *pœnitentiam* in animo sontis excitet, partim ut ad *consolationem* hauriendam eundem incitet. Recitat autem aut prælegit *idiomate suo* legis seqventia dicta: *Deuter. XXVIII. v. 58. 59. Si non observaveris, ut omnia facias verba legis hujus: segregabit in te Dominus plagas tuas* מַכּוֹתְךָ *& in semen tuum* מַכּוֹת גְּדֹלוֹת, *plagas magnas & infallibiles*. Item *Deut. XXIX, 9: Custodietis itaq; verba &c.* Tandem dictorum finem facturus addit dictum ex *Psalm. 78. v. 38. Ipse misericors & propitius peccatis &c.* *Judex* deinde *secundus singula* observat *numeratq;* separatim *verbera*. *Tertius* denuò *ministrum* adhortatur ad *cædendum* voce הַכֵּהוּ *cæde eum*. Cæterùm si *multi* adhuc supererant ictus, judicum *primus* sermonem pronunciando *producere* conabatur: si *pauci*, *deproperavit* loqvendo; ut utrobiqve ita cum *fine* plagarum suam pariter *finiret* orationem.

Vid. eosdem AA. Adde Maccoth ex edit. Coccej. c. 3. §. 12. 13. 14. pag. 120.

XXIII. Finitis tot plagis, qvot meritus esse videbatur reus, recuperabat is statim ab *exterminio* libertatem, nec *planè* interficiebatur; imò pro *ignominioso* homine non habebatur, sed ex mandato DEI potiùs in *fraternitatem* à Judæis recipiebatur. Testor *Maccoth*, ubi sic in versione legimus: *Omnes rei* כְּרִיתוֹת *exterminii seu excisionis ex hâc vitâ, postqvam vapulârunt, ab exterminio liberi sunt, qvia dicitur: Et* (qvæ vox hîc ob contextum exponenda est per, *ne*) *evilescat frater*

Coccej. c. 3. §. 15. p. 1. 21. Deut. 25. v. 3

frater tuus coram oculis tuis. Postqvam vapulavit, הֲאִי כְּאָחִיךָ, *ille qvasi* (vel: *sicut*) *frater tuus est.*

XXIV. Hi sunt *præcipui* mores, qvos observâsse leguntur Judæi *ante, in,* & *post* flagellationem. Nitebantur autem in irrogandâ hâc pœnâ inprimis *lege* antè allegatâ *divinâ*, secundùm qvam haudqvaqvam licitum erat ad summum ultra *qvadraginta* dare verbera. Unde nomen flagellationi indiderunt, ut interdum eam dicerent מַלְקוּת אַרְבָּעִים *supplicium qvadraginta plagarum.* Mirum verò, qvòd ipsi illi, qvi æqvissimi aliàs datorum mandatorum *observatores*, acerrimiqve violatorum *vindices* videri, minimùm sibi, volebant, neqvaqvam tamen *ex asse* satisfecerint eidem DEI præcepto, qvod *certas*, qvadraginta nimirum, infligendas inculcaverat plagas. Nam, ut ex præcedentibus notum est, ritum in flagellandi supplicio instituerunt ita, ut non prorsus numerum dictum voluerint verberando expleri, sed, uno demto, verbera tantùm *novem trigintâ* irrogari. Scilicet sapientissima Divina *sapientia* suis ab insipidis *filiis* injustè sic justificatur, imò *corrigitur.* Sed ita sæpe soliti sunt Judæi vel aliqvid adjicere legi, vel ei aliqvid detrahere.

XXV. Verùm mittamus qværere, qvo *jure* qvâve *injuriâ* sibi hâc in parte legem DEI sumserint *mutandam*; qvandoqvidem id ad propositum nostrum parùm qvadrat. Potiùs peculiares *traditionis* hujus Judaicæ *rationes* à *Rabbinis*, eorumqve *discipulis*, excogitatas percipiamus. Aperuit *principem* illarum pridem Vir in literaturâ Rabbinicâ omnium princeps, JOH. BUXTORFFIUS, qvi ex versione libr. *Maccoth* in *Mischna* & *Gemara* seqventem depromit, qvòd nempe Judæorum doctores in eâ versati fuerint sententiâ, scripturam nec *plures* nec *pauciores* commendâsse ac demandâsse plagas, qvàm *infra* qvadraginta *unam*: frustra aliud asserente unico R. JEHUDA, qvi communem *suorum* deserens opinionem, *literæ* scripturarum inhærendum, & *qvadraginta* plagas plenè infligendas esse docuerat. Ejus namq; traditio אֵין הֲלָכָה, usu ac consvetudine *nec recepta* fuit *nec approbata.*

in epist. dedic. Abbreviat præf.

Maccoth Coccej. c. 3. §. 10.

Buxtorff. l. c.

XXVI. De cætero vulgarem suam persvasionem inde Rabbini probant, qvòd scribatur in Lege: בְּמִסְפַּר אַרְבָּעִים, *cum numero*

mero qvadraginta, non: אַרְבָּעִים בְּמִסְפָּר, *qvadraginta in numero*. *Posteriorem* enim phrasin inqviunt innuere *qvadraginta* numero *pleno*; *priorem* loqvendi modum significare numerum, qvi *in causâ* est, ut *post eum* statim numerentur *qvadraginta*, seu, ut ex versione Cocceji in *Maccoth* extat, qvi *proximus qvadragenario*. §. 10 *l. c.* Et hic non est alius, qvàm tricesimus nonus. Rem hanc involutam maximè evolvunt verba *R. Majemonis*, qvæ, in Latinum sermonem translata, non pudet ex BUXTORFFIO prælaudato & DN. DILHERRO huc adscribere: *Si* (Rabbi ait) *dixisset*: אַרְבָּעִים בְּמִסְפָּר qvadraginta numero, *æqvum esset, ut intelligerentur qvadraginta plenè: qvia verò præmittit* בְּמִסְפָּר, *vult dicere, ne verberetur plagis infinitis, sed numero certo & definito, prout possit ferre, sicut dicitur*: juxta improbitatem suam numero certo: *& qvando posteà statim subjicitur*: qvadraginta cædet eum; *sensus est*: usqve ad qvadraginta. *Exclusive* intellige. *in ep. Dedic. l. 2. Elect. c. 18. p. 27[illegible].*

XXVII. Prægnans profectò & firma ratio, ob qvam qvadraginta in novem & triginta verbera sunt vertenda. Credat autem eam *Judæus* Apella; nos *Christiani* ei non credemus. Et qvî possimus, vel debeamus? Si qvidem Talmudici isti *confundunt* distingvenda, qvando *distinctionem* duorum *versuum*, per pausam *Sophpasuck* notatam, prorsus non annotant, sed *duo* illa crassiora *puncta*, inter voces בְּמִסְפָּר & אַרְבָּעִים posita, de industriâ negligunt, legentes conjunctim בְּמִסְפַּר אַרְבָּעִים tanqvam essent in statu *regiminis*, aut per juncturam *substantivorum* conjuncta nomina. Id qvod esse falsissimum cuilibet, vel leviter inspicienti Hebraicum textum, ad oculum patet. Referri enim solet & debet vox בְּמִסְפָּר velut *ultima* hujus versiculi, ad vers. 2. אַרְבָּעִים contrà, utpote *prima* seqventis, 3. versûs principium constituit. Committunt ergò Judæi hi *fallaces* fallaciam *compositionis*, composito accipientes sensu vocabula, qvæ *diviso* erant intelligenda.

XXVIII. Hinc nos eò magis eos admiramur *interpretes*, qvi passi sibi sunt à *circumcisis* istis hîc imponi, ut toti fuerint persvasi, persvasuri idem aliis, legem in *Deuteronomio* haud *aliter* esse explicandam, qvàm de *trigesimo nono*, non *qvadragesimo*, plagarum numero. *Vir* sanè *meritissimus b. m.* cujus tamen nomini parco, ne in-

sultare

In Comm. sup. ep. Paul. 2. Cor. c. 11. p. 726. suitare videar, scribere non veretur, *juxta legem id esse factum, qvòd Judæi triginta novem verbera reis dederint*: nisi diximus fortè, mentem Ejus cum nostrâ *eandem* fuisse, etsi verba paulò fuerint *alia*. Aliud aliàs docent expressa *mandati* verba, qvæ qvadragesimi, non noni & tricesimi, verberis meminerunt. Unde qvicqvid sit cum *subtilitatibus* qvibusdam qvorundam *Rabbinorum*, veluti *R. Becchai*, *R. Abraham*, & *aliorum*, qvorum meminit BUXTORFFIUS; *In ep. dedic.* qvicqvid etiam habeat FL. JOSEPHUS, cujus *locum* anteà citavimus, ubi Mosen loqventem repræsentans, *bis* mentionem facit *qvadraginta* plagarum minus *unâ*: *l. 4. antiqvitat. Judaic. c. 8. p. m. 69.* qvicqvid, inqvam, illi loqvantur, certum tamen est, hanc *imminutionem* non ab ipsâ *lege* descriptam, sed per *traditiones* Patrum Judaicorum fuisse circumscriptam. Indeq; nihilominus omnes & singuli, qvotqvot contrarium statuunt, Judæi *fallunt* atq; *falluntur* ipsi; statuente sic CL. HILPERTO in peculiari de *Flagellatione Judæorum* Disputatione: qvam qvanqvam maximoperè nunc exoptaverim perlustrare, tamen ne videre qvidem hactenus mihi contigit. Hausi interim hoc ex discursu *perqvàm Reverendi* DN. LUC. FR. REINHARTI, *Præceptoris & Patroni mei summoperè observandi*, cui magnam studiorum meorum partem post DEUM acceptam refero, *in Excerpt. MS. super Epist. 2. Cor. XI, 24.*

XXIX. Hic verò ipse *Apostoli* locus meretur huc præ cæteris afferri, utpote ex qvo *mos* flagellandi Judaicus *multùm* illucescit: nam *v. 24.* Divus *Paulus* liberè fatetur de seipso, *se à Judæis qvinqvies qvadragenas* παρὰ μίαν, ut exponitur communiter, *unâ minus* plagas *accepisse*. Acceperit itaq; Apostolus pius *qvinq;* diversis vicibus *flagellationis*, qvamvis haud meritam, pœnam, sed ne semel qvidem ultra ictus *novem* & *triginta*, ut ita, si in universum singula, qvæ Paulus ferre cogebatur, conferamus verbera, summa fuerit 195. plagarum. Qvo ipso pariter dispalescit, tùm temporis etiam plagis non pluribus, qvàm *triginta novem*, à Judæis exceptos esse, qvos flagellis dignos judicârunt, homines: Nisi forsan velimus transire in sententiam singularem *celeberrimi* B. ERASMI SCHMIDII, *In not. N. T. ad h. l. p. 1137 1138.* sentientis, neutiqvam eò respexisse Paulum. Paulò igitur aliter reddidit παρὰ μίαν, ut non subintelligeret πληγὴν, sed potiùs ἡμέραν, hoc nimirum sensu: *alternis diebus*. Germ. über den andern Tag/ ita

ut

ut *Judæi* Apostolum, *nullâ* planè remissâ plagâ, ex affectu crudelissimo, plagis *qvadraginta* qvinqvies *altero* qvolibet *die* ceciderint, addituri *plura* verbera, *nisi* lege fuissent *probibiti*. Ita explicat laudatissimus *Auctor* hunc locum, & *sine* aliâ additâ *ratione* eos, qvi desiderant *auctoritatem* significationis talis παρὰ μίαν, remittit ad ipsa *Lexica*. Cæterùm Ejusdem *sententiam*, qvod sciam, hactenus admodùm *pauci* sunt secuti. Sectantur potiùs *plurimi priorem*, qvam & *nos* hoc in negotio subseqvimur, melius esse rati, *verisimiliorem* verborum adstruere sensum, qvàm *minùs probabilem*, imò valde adhuc *dubium* assumere.

XXX. Dubitamus verò ampliùs nulli, qvin Judæi triginta modò novem inflixerint ictus, seducti præcipuè traditionum *humanarum* assumento, certè vitioso *Scripturæ* intellectu abducti: ceu ex *genuinâ* nostrâ superiùs allatâ loci Mosaici elucet *interpretatione*, cum *Talmudicâ* Rabbinorum *corruptione* accuratiùs collatâ. Hæc enim *primaria* est ratio, cur unam qvandam imminutionem in flagellando servaverint Judæi. *Secundarias* remissionis hujus causas tùm *Judæi*, tùm *Christiani*, proferunt alias. Movit aliqvando, ut ipse recenset, BUXTORFFIUS hanc *Rabbino* alicui qvæstionem, qvamobrem *sui* triginta *tantùm* & novem infligerent plagas, cùm tamen *expressè* in lege decretæ essent qvadraginta. Sed responsi loco id retulit, *veteres* olim uti consveviste *flagello*, qvod *tribus* constiterit *loris*: Hôc triplici *ter* & *decies* sontem fuisse percussum. Si igitur vel *semel* ulteriùs cædere perrexissent, *duos* supra *qvadraginta* reo intulissent ictus: qvod qvidem facere à *Mose* in *Lege* fuerat *vetitum*. Ratio non rejicienda, si modò fucus non subsit orationi; qvippe qvo sæpius adversus Christianos utuntur Judæi.

Synagog. Judaic. c. 20. edit. prim. p. 365.

XXXI. S. CHRYSOSTOMUS subtractam esse *unam* plagam *priscâ* lege arbitratus est ideò, *ne*, si reus plus, qvàm qvadraginta, accepisset, *infamis* redderetur. At taxat tamen rationem hanc BUXTORFFIUS, hunc in modum: *Vox*, inqviens, *Hebræa*, נִקְלָה (id est, *vilescit*,) *in textu legis id, ut mihi qvidem videtur, non significat*. Alii pleriq;, iiq; *nostrates* etiam, existimant, *in significationem misericordiæ, clementiæ* item aut *majoris humanitatis* exhibendæ causâ, *unam* plagarum à Judæis *detractam* fuisse atq; amotam. Vid. meritiss. Theolog. B. D. MICHAEL. WALTHER. & DN. DILHERRUM. Confer BUXTORFF. l. c.

hom. 25. in cap. 11. ep. 2 ad Corinth edit. Commel. p. 917. in Epist. Dedic. Abbr. Harmon. S. Scriptur. edit. 3. p. 20; in Atrio L. S. p. 18[illegible]

Sed

XXXII. Sed videtur LEUSDENIO sententia hæc *de misericordiâ* non habere speciem veritatis, qvoniam Judæi *crudelissimè* sese gesserint erga *sontes*. Hinc addit, propter eorundem *crudelitatem* cordisq; duritiem, DEUM in T. V. permisisse *libellum repudii* atq; *divortium*. Veruntamen, pace *Leusdenii*, dicimus minimè seqvi: Si Judæi in *hâc* vel *illâ* re v. g. *erga uxores*, sese non mansvetos ac humanos exhibuerunt. E. in *nullâ* aliâ. Conseqventia, inqvam, non confestim valet ab *universali* ad *particulare*. Poterat namq; alia adfuisse ratio, cur ibi *severiorem*, *clementiorem* hîc suum ostenderint animum, *judices* præsertim, qvi in *publico* hoc judicandi officio idpropter erant constituti, ut *justitiam* administrarent & *æqvitatem*. Unde non est præsumendum, omnem eos *humanitatem* erga reos exuisse, nec pro ratione delictorum delinqventibus aliqvam saltem *gratiam* facere voluisse: utut interim in *privatâ* domo res cum licitis *uxorum* divortiis fuerit comparata.

Comment. in ep. 2. ad Cor. c. 11. p. 515. XXXIII. De cætero rationes imminutionis hujus *potissimas* eleganter complectitur *Gvilielmus* ESTIUS, qvando ita scribit: *Legimus Deut. 25. v. 3. preceptum fuisse Israëlitis, ut in flagellando fratre, id est, Hebræo, qvem dignum plagis comperissent, qvadragenarium numerum plagarum non excederent. Judæi verò, sive caventes, ne fortè in ipso verberandi impetu præfinitum transilirent numerum, sive clementiæ & humanitatis causâ, memorato numero statuerunt unam plagam demendam esse: etiam si qvis integrum numerum plagarum commeruisset. Qvod qvidem arbitror referendum ad Judaicas traditiones in DEI legem injuriosas: neq; enim illis licebat numerum legis, in qvo etiam mysterium continebatur, unitate demptâ mutare: siqvidem qvadragesimus numerus afflictioni & pœnitentiæ consecratus est.* Hæc *Estius*. Confer. *Excell. Dn.* REINHARTUM, qvi itidem in summam *brevissimis* causas collegit *præcipuas*, ob qvas Judæi numerum plagarum *imminuisse* videntur.

in Eröffnetem Sontag-Epistel-Schrein p. 85.

B. Waltherus l. c.

XXXIV. His probè observatis, pronum est nunc exponere, qvid sibi *propriè* voluerit DEI præceptum de plagis *qvadraginta* infligendis. Nempe non *æqvalis* ibi præfigitur modus, qvo omnes rei *pariter* verberari debeant: sed interdicitur tantùm, ne *ad summum* pro delicto *ultra* plagas qvadraginta judices infligi jubeant. Prohibitum enim erat, ne *superadderentur* plagæ, ex qvibus reus *nimiùm* vulneraretur, & frater fieret *deformis*, vel inde *planè* moreretur. Unde *simpliciter* neqvaqvam opus fuit, semper Divinam legem *tàm* observare *strictè*, ut Judæi neqviverint

qviverint

qviverint penitus ullas *auferre* vel *detrahere* plagas. Minuere ac remittere licebat, non augere, verbera: modò *superstitiosa* illa *unius* ictûs aberat, de qvâ paulò antè egimus, remisſio. Siqvidem hanc à *Lege* non incluſam, excluſam potiùs fuiſſe, arbitramur.

XXXV. Absq; vano hoc reſpectu non eſt de nihilo, qvod LYRANO notavit. *Sapientes*, inqviens, *Judaeorum ad praetendendum pietatem ordinaverunt, qvòd de illo numero aliqvid dimitteretur plus vel minus, prout rationabiliter videretur ratione delicti, vel conditionis verberandi.* Nam, BUXTORFIO ex *Bartenora* l.c. monente, qvicunq; cædi debebant in *domo judicii*, eos æſtimabant *priùs* judices juxta facinus, & ad *certum* plagarum numerum condemnabant, ne *morerentur* propter eas, ſicuti ſcriptum eſt: לֹא יוֹסִיף / *non ſuperaddet* iſtis: qvò doceri dicebant, ſi neceſſe ſit plagas minuere, *minui* utiqve poſſe *interdum*, *nunqvam* tamen *augeri*. *Buxtorff. in Epiſt. Dedic. & Dn. Dillherr. in Elect. p. 269.*

XXXVI. *Prudenter* certè hoc ab ipſis eſſe factum, qvis neget? præſertim cùm nec *omnes* ad plagas haſce duras *aeqvaliter* ferendas, *ex aeqvo* fuerint diſpoſiti. *Imprudentiores* tamen ac *ineptiores* fuiſſe videntur in eo, qvòd *ſpecialiores* qvosdam poſuerint caſus, ob qvos putabant æqvitatem qvodammodò poſtulare, ut plagas *pauciores*, qvàm *triginta novem* conſvetas, inferrent. Eqvidem *primus* benè adhuc habebat ſeſe, eratq; talis: *Si qvis ad qvadraginta ferendas idoneus ſit aeſtimatus, & nonnihil caſus videatur caeteras ſuſtinere non poſſe, dimittitur.* Sed *ſecundus* paulò eſt abſurdior: *Si qvis addictus ictibus octodecim, hos in ſe & animo & corpore patienti receperit, atq; tùm apparuerit, plures potuiſſe eum recipere, liber à ſuſcipiendis reliqvis relinqvitur. Tertiò, qvisqvis commiſerit crimen, in qvo duplex interdictum violatum eſt, ſi unâ aeſtimatione damnatus ſit ad plagas, abit, acceptis iis, liber: ſi diversâ verò condemnatione, vapulat, cumq; fuerit ſanatus, irrogantur ei ictus caeteri.* *Qvartus*, qvi omnium maximè eſt *ridiculus*, ita deſcribitur: *Si ſons inter flagellandum conſpurcaverit ſeſe, & mas qvidem* (juxta *R. Jehudam*) *fimo, foemina obſcoeno qvodam liqvore, veluti lotio; liber uterq; à reliqvis pronunciatur plagis.* Vid. *Maccoth ex edit. Coccej.* Add. *Leusd.* *c. 3. § 11. & 14. p. 119. 120.*

XXXVII. Flagellandi igitur hunc hactenus recenſitum ritum Judæi procul dubio ſervârunt, *qvamdiu*, *ubi*, & *qvando* poteſtatem habebant judicandi. Ex *hiſtoriis* ſanè *contrarium* neqvit monſtrari. *Colligi* inde potiùs poteſt, ſub ſapientisſimo adhuc Regum, *Salomone*, *flagellis* *l. c. p. 337.*

caſtiga-

castigatos fuisse homines. Rex enim *Rehabeam* post obitum sui *parentis* populo, jugum *levius* postulanti, respondit: *Pater meus cecîdit vos flagellis* בַּשּׁוֹטִים / *ego autem vos* בָּעַקְרַבִּים / *scorpionibus*, id est, *pun-*
1.Reg.XII.v. 14. *ctionibus spinarum*, sive, ut VATABLUS vertit, *flagris aculeatis*, cædam. Qvæ qvidem verba etsi ab interpretibus *communiter* instar *proverbii tropicè* pro *afflictionibus* gravibus, gravioribusqve *oneribus*, capiantur: nihil tamen obstare cernimus, qvò minùs in *propriâ* qvoq; significatione ea possint capi; præsertim cùm præeat nobis LEUSDEN.
l.c. p.334. *Durius* enim utiq; fuit supplicium *scorpionibus*, paulò *mitius flagellis* verberari. Unde & CORNEL. à LAPIDE de hoc *Roboami* responso;
Comment.in h.l. p.164. *Vox*, scribit, *hac dignior est carnifice, qvàm Rege.*

XXXVIII. Nec verò in *civili* tantùm foro, sed & in Choro *Ecclesiastico* flagellationem exercuisse Judæos, ex *Novi Fœderis* variis colligitur locis. Inprimis veritas ipsa, CHRISTUS, suis *prædixit* discipulis
Matth.X.v. 17. futuras hasce plagas: *In Synagogis*, dicens, μαστιγώσουσι *flagellabunt vos.* Qvin & *Pharisæos*, prolemq; *Judaicam*, is ita alloqvitur: *Ecce mit-*
Matt.XXIII v.34. *to ad vos Prophetas & Sapientes & Scribas, & illorum nonnullos flagellabitis* (μαστιγώσετε) *in conciliabulis vestris.* Triste hoc vaticinium *sufficienter* posteà esse impletum in hinc inde *cæsis* Apostolis, ecqvis ignorat?
Act.V.v.40. *Hierosolymis* namq; *omnes* hos ac *singulos* convocatos Pharisæi *in concilio sacerdotum* cecîderunt, δείραντες. Ibidem *Paulum* etiam Judæi *per-*
v.32. *cutiebant*, τύπτοντες; ceu concluditur ex Act. XXI. Imò qvid multis? *S. Apostolus* sui ipsius fidelissimus est *historicus*; etsi in *Actis Apostolicis*
2.Cor.XI.v. 24. nihil tale de eo expressè reperiatur. Is à Judæis ἔλαβον πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν: *Accepi*, ait, *qvinqvies qvadraginta unâ minus.* Verùm de hoc satis anteà. Flagellabantur autem *Apostoli, Apostolicæq;*, vel à potiori *Christianæ* doctrinæ confessores, in *Synagogis* ut plurimum, ut innueretur, eos, qvos pessimi illi subjecerant *flagris*, non ob *flagitia*
Harm. Evangel. part. 2. p. 606. qvædam *civilia*, sed propter *doctrinam* ac *confessionem* suam plagas ejuscemodi pati. Vid. B. GERHARD.

XXXIX. Qvemadmodum autem, more modoq; *iniqvissimo*, in *Synagogis* Judaicis obnoxii flagris reddebantur Christi *discipuli*: ita, *æqvissimo* contrà jure & ex *Zelo* justissimo, ipse CHRISTUS ex stirpe *Judaicâ* secundùm carnē oriundus, dum in exinanitionis statu inter *Judæos* versabatur, vindictam in *templo* exercuit; cujus hîc meminisse non est incommodum. Inveniens enim ibi SERVATOR *numularios* sedentes, i-

stosq;

ſtosq; , qvi *boves ac oves* unà cum *columbis* vendiderant, ποιήσας φρα- *Joh. 2. v. 14.*
γέλλιον ἐκ σχοινίων *flagellum ex funiculis fecit*, & eodem *omnes* ac *omnia* è *15.*
templo ejecit projecitqve. Eqvidem non exprimit *Evangeliſta*, unde *funiculos* hos, qvi *propriè* è junco nexi dicuntur, Chriſtus tùm acceperit: probabile tamen eſt, flagellum illud ex *abjectis* iis ibidemq; *jacentibus*, qvibus mercatores eò oves bovesq; adduxerant, ſimpliciter *contextum* fuiſſe. Sed *qvalecunq;* etiam fuerit hoc flagellum, *ineptisſimum* interim eſt, aptè ſic B. CHEMNITIO ſentiente, qvin & conſentiente B. ERASM. SCHMIDIO, exinde fingere, qvòd CHRISTUS, inſtar *monachi Franciſcani* vel *Dominicani*, fune *duplici* præcinctus, tunc *inceſſerit*. Nugæ hæ ſunt *Pontificiis* uſitatæ, omni penitus carentes *fundamento*: qvas proinde recitâſſe ſatis eſt refutâſſe.

Harm. Evang. part. 1. p. 225.
Not. in h. l.

XL. Nos ab *extraordinariâ* Chriſti ad *ordinariam* Judæorum flagellationem revertimur: qvam ipſis fuiſſe in *judicio*, tùm Politico, tùm Eccleſiaſtico, conſvetam, huc usq; diximus. Dicimus nunc, eandem durâſſe pœnâ usq; ad *eam* tempeſtatem, ſub qvâ ſceptrum à Judâ *prorſus* ablatum, & regimen illius cum urbe primariâ *funditùs* fuit everſum. Tamdiu enim aliqva adhuc *publicè* puniendi penes Judæos ſteterat poteſtas: licet diu antè cogerentur [illegible] גוי ſeu *incircumciſorum* ſubeſſe jugo, nec ampliùs facultate pollerent ullum *reum* afficiendi *morte*; ipſismet vel teſtibus coram Romano Præſide *Pilato* ſic confitentibus, *ſibi non licere qvenqvam interficere*. Nihilominus tamen *indulgebantur* ac *permittebantur* iis à *Romanis* exercitia *judiciorum* alia, maximam partem non *capitalia*, qvalibus annumerandum qvoq; venit ſupplicium *flagellationis*; qvam, occaſione datâ, ſecundùm ſuam conſvetudine reſtrictam ac moderatam legem, ſontibus ſuis inferre poterant, plagis videlicet non ultra, ſed unde qvadraginta, illatis. Atq; hanc potentiam competiiſſe Judæis adhuc *Fl. Joſephi* tempore, aliqvi ex illo *ſuperiùs* allato *loco* conantur eruere, nec *fruſtra*, nec, ut videtur, *ſine ratione*.

Joh. XVIII. v. 31.
l. 4. antiqv. Judaic. c. 8.

XLI. Enimverò poſtqvam *Hieroſolyma* à *Tito* non tantùm obſeſſæ, ſed & mox deinceps unà cum *templo* expugnatæ eſſent, Judæis *plurimis* oppresſis *ſuperſtites* in *varias* diſpergebantur regiones, in qvibus *regimini* aliorum ſuas debebant cervices ſubjicere. *Subjecti* ita in *hodiernum* usq; manſerunt *diem*. Unde neqvaqvam licitum eſt iis judicia *publica*, multò minùs judiciales *pœnas*, adeoq; nec *flagellationem*, ampliùs

 inſtitue-

instituere, aut instituta *tuto* exeqvi: sed ad *Romanum* præcipuè olim, hodiè ad *Christianum* vel *Turcicum*, Magistratum *causas*, nî crimen magnum incurrere velint, coguntur deferre.

XLII. Ne tamen nihil de suis retinerent ritibus, placuit pertinacibus istis *pœnam* flagellandi in *Ecclesiasticam* qvandam transmutare *pœnitentiam*, qvam BUXTORFFIUS seqventibus ferè enarrat verbis: *Unico ante festum expiationis die,* (qvi est *nonus anni* novissimè *incboati*)

Synag. Judaic. c. 20. pr. edit. p. 364. *& qvidem sub vesperam, alter alteri sua solet confiteri peccata. Confessio autem in hunc peragitur modum: Eunt semper bini in peculiarem qvendam scholæ seu synagogæ locum. Tum alter se prosternit humi, obverso ad septentrionem vultu, ad meridiem tergo. Alter itaq; loro scorteo vel cingulo triginta novem ictus illius infligit dorso. Is, qvi flagellatur, confitetur interim, sibiq; ipsi ad singula verba pectus anxium plangendo tangit. Flagellator ex Psalm.* LXXVIII. *orat:* והוא רחום יכפר עון ולא

v. 38. ישחית והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו:

i.e. Ipse misericors condonavit iniqvitatem, neq; disperdidit: & multiplicavit, ut averteret iram suam, neqve excitavit omnem iram suam. *Constat hic versiculus in lingvâ Hebraicâ tredecim tantùm vocibus, terq; repetitur à flagellante, qvi ad voces qvaslibet infert ictum: id qvod novem & triginta conficitur plagis. Hic, qvi flagellavit, posteà humi itidem procumbit, & eodem modo excipitur à socio, qvo ille hunc excepit. Atq; sic ambo graves peccatorum suorum dant pœnas. Verùm in hâc flagellatione asini mutuum fricant, lacertisq; suis parcunt. Ipsam flagellationem* מלקות *Malkus appellant ex Deuteronomio &c.* Et pòst paulò pergit: *Pœnam qvadraginta plagarum minus unâ se qvinqvies à Judæis esse perpessum, inqvit Apostolus Paulus: sed acerbiùs paulò, omni procul dubio, qvàm ipsi hodiè se se invicem in Synagogâ flagellant.* Hæc hactenus ille. Nempe *pœnâ* hâc *Ecclesiasticâ* homines isti *impii* expiare petunt *peccata*, putant expiari. Verùm en ludicram contritionem. Certè, nisi resipuerint meliùs, ad Calendas demum Græcas vera seqvetur remissio.

XLVII. Sed nondum sufficit. Pœnas enim *speciales* qvasdam *pœnitentiæ* vice, *Synagoga* Judaica imponit etiam iis, qvi inter Judæos *graviter* deliqverunt. Scilicet tam *audax* est hoc genus hominum, ut, cùm sentiat, se omni regimine *pridem* destitutum; cùm sciat, nullam sibi *ampliùs* in ullius vitam ac corpus competere potestatem; nihilo tamen minùs,

minùs, neglecto *Politico* Magistratu non vereatur sontibus suis, sub *Ecclesiastica* pœnitentiæ prætextu, pœnas injungere subeundas. Utpote si qvis cum *muliere menstruatâ* rem habuerit, præter *jejunium qvadraginta* dierum, *diebus* qvoq; *singulis bis* aut *ter flagellationem* cogitur experiri. Toties enim, juxta Judaica statuta, *nudo* is *qvotidie* plectitur tergo, & ad *triginta* usq; *novē* plagas loro *scorteo* vel *cingulo* excipitur. *Homicidam* præterea qvamvis Judæi, per *tres* integros *annos* in *exilium* pulsum, *ubivis* locorum, ubi ipsi habitant, pacto *eodem*, *die* qvolibet, *flagellis* mactant: qvi hisce subjectus altissima subinde debet exclamare voce: רוֹצֵחַ אָנִי, *Homicida sum ego.* Vid. BUXTORFF. *Synagog. Judaic. c. 34. p. 425. 426.*

XLIV. Enimverò sat aliqvando dictum de *flagellandi* moribus, qvibus gens recutitorum in civili æqvè ac Ecclesiastico statu fuit *olim*, & est *nunc*, addicta. Ex abundanti tantùm addimus, *Rabbinos* in *hodiernum* usq; diem *discipulos* suos non *virgis* vel *ferulis*, ut apud nos *Christianos* fieri solet, sed *flagellis* castigare. *Reliqvi* huc pertinentes ritus, si qvi à nobis sunt omissi, aliorum magis curiosæ operæ sunto relicti: nobis, hos investigantibus, plures *hâc vice* pervestigare non licuit. *Leusden. l. c. p. 336.*

XLV. Libet tandem, tanqvam *corollarii* loco, aliqvid de Judaicâ *fustigatione* adjicere, qvam inter *Judæos*, extra tamen *terminos* terræ *Canaan*, usuvenisse annotat COCCEJUS. Conf. LEUSDEN. Plagæ hæ infligebantur *baculo*: nec verberum *certus* fuisse videtur *numerus*, sed gravitati *culpæ* attemperabatur *pœna*. Tota nimirum res ex *judicum* pependit *arbitrio*: unde ad *necem* usq; reis id supplicium irrogari poterat, si modò *Magistris* sive *Rabbinis* ita placuisset; qvippe qvorum *solâ* autoritate fustigatio fuerat introducta. In hanc pœnam inciderunt *contumaces*; qvi *convicti* non volebant *fateri*; *præceptorum* item *affirmativorum transgressores*; ii porrò, qvi *aspernabantur admonitionem testium*; qviq; *interdicta*, qvæ proponebantur à *Scribis*, *violârant*. Idem COCCEJUS *Excerpt. Gemar. Sanhedrin* ex *Aruch* post alia addit hæc: *Eodem* (fustigationis) *supplicio afficitur, qvi statutis Rabbinorum inobediens fuerit. Pœna hæc ob rebellionem illam* מַכַּת מַרְדּוּת / percussio contumaciæ, *dicitur.* *in notis ad Maccoth. c. 3. p. 123. Dissert. 49. l. c. §. 2. p. 334. n. 9. not. 3. p. 145.*

XLVI. Dignus est, qvi hîc adhuc audiatur, BUXTORFFIUS, in voce מַרְדּוּתָא ex *Baal Aruch* adducens seqventia; Malkuth, *h. e.* *in Lexic. Talmud. Rabb. p. 1252*

vapulatio

vapulatio, in lege præcepta, infligitur propter transgressionem præceptorum negativorum, cum certâ mensurâ & præmonitione, & præterea reqvirit numerum tripertitum, sicut dicitur: Qvadraginta plagis percutiet. *Sed qvi transgreditur præceptum affirmativum, ut cùm alicui dicitur:* fac tabernaculum, fac ramum palmæ; *& is non obtemperat, percutiunt eum, donec animam exhalet, sine æstimatione. Qvare autem vocant hanc pœnam* מַכַּת מַרְדּוּת? *Eò, qvod ejus reus* מָרַד *i.e. rebellavit, contra verba legis, & contra verba sapientum.* Ecce sapientiam *Rabbinorum* multò sapientiorem sapientiâ DEI. Scilicet. Sed *tantum* de Judaicâ *fustigatione*.

XLVII. Jam ad ultimum annecteremus *pœnam,* qvæ fieri consvevit *virgis*, dummodò hunc *ritum* apud Judæos *usitatum* fuisse invenissemus. CAJETANUS sanè, teste *comment. in h. loc.* ESTIO, *ex II. Cor. XI, 25.* apparenter colligit, *Judæos non virgis, sed instrumento alio flagellare solitos.* Hinc nos, qvi de hoc apud illos ritu *solidi* nihil, nec *certi* qvicqvam, affirmare ac afferre possumus, silentio hìc litantes, nostrum de JUDAICO FLAGELLANDI RITU discursum terminamus.

בָּרוּךְ הַמָּקוֹם

Benedictus sit DEUS!

